

Fusie-effectrapportage

**tussen basisschool De Jonge Helden en
basisschool Willem van Oranje,
beiden te Enschede**

Maart 2025

Stuurgroep bestaand uit vertegenwoordigers van:

- Stichting Katholiek Onderwijs Enschede
- Stichting VCO Oost-Nederland
- Verus, de vereniging voor christelijk en katholiek onderwijs

1. Beoogde fusie en aanleiding voor de fusie

1.1 Beoogde fusie en fusieproces

De colleges van bestuur van Stichting KOE en Stichting VCO Oost-Nederland hebben het voornemen om per 1 augustus 2025 de onder hun bevoegd gezag ressorterende basisscholen De Jonge Helden (KOE) en CBS Willem van Oranje (VCO) in de wijk Helmerhoek in Enschede Zuid samen te voegen tot één school.

De aanleiding tot deze beoogde scholenfusie is gelegen in het feit dat de gebouwen van de twee scholen op termijn niet meer voldoen aan de eisen die het onderwijs stelt en beide scholen qua leerlingenaantal onder de opheffingsnorm zitten. Een belangrijke overweging voor het bestuur om de scholen te fuseren, is het behoud van bijzonder onderwijs op de lange termijn in de wijk Helmerhoek.

De gemeente Enschede hanteert het beleid, dat scholen onder de opheffingsnorm niet in aanmerking komen voor nieuwbouw. Willen de beide scholen een modern schoolgebouw krijgen is de enige oplossing dat ze fuseren tot één school. Beide scholen liggen naast elkaar en nieuwbouw vindt plaats op de huidige locatie van de scholen.

Daarnaast is van belang te melden dat naast het proces van scholenfusie, waar deze fusie-effectrapportage over verhaalt, Stichting KOE en Stichting VCO Oost-Nederland in een proces van besturenfusie verkeren en voornemens zijn tot één bestuur voor rooms-katholiek, protestants-christelijk en interconfessioneel primair onderwijs te fuseren.

1.2 Tijdsbestek

De beoogde fusiedatum is 1 augustus 2025 (een scholenfusie kan alleen op de eerste dag van een schooljaar gerealiseerd worden, dus op 1 augustus). De eerste gesprekken tussen de bestuurders van beide stichtingen over een mogelijke scholenfusie dateren van voorjaar 2023. Dit heeft erin geresulteerd dat medio 2023 door hen een stuurgroep is ingesteld, die als taak kreeg een projectorganisatie aan te sturen, die de gevolgen van een voorgenomen scholenfusie voor leerlingen/ouders en personeel moet onderzoeken en dit proces zorgvuldig laten verlopen. De stuurgroep heeft een aantal werkgroepen ingesteld die ieder voor hun deelterrein onderzoek heeft verricht en een advies geeft aan de stuurgroep. Dit betreft de werkgroepen Onderwijs & Kwaliteit, Identiteit, Personeel & Organisatie en Financiën & Huisvesting. Deze werkgroepen hebben gedurende het schooljaar 2023 - 2024 en de eerste helft van het schooljaar 2024 - 2025 de gevolgen van de voorgenomen fusie in kaart gebracht en gerapporteerd aan de stuurgroep, die deze onderzoeksresultaten verwerkt heeft in de voorliggende FER-plus, die tevens dient als fusierapportage. Door het fusieproces vroegtijdig te starten en er bijna twee jaar voor uit te trekken is het onderzoek in alle rust verlopen, zijn de stakeholders, waaronder de beide medezeggenschapsraden veelvuldig, periodiek op de hoogte gesteld van de stand van zaken, hebben er ouderavonden plaatsgevonden over het onderwerp identiteit, is er een verplichte ouderraadpleging gehouden en wordt er overleg gevoerd met de vakbonden in het decentraal georganiseerd overleg. Tot slot wordt ook het college van B & W van Enschede om advies gevraagd. Kortom, er is sprake geweest van een zorgvuldig doorlopen en gecoördineerd proces.

1.3 De motieven voor de fusie

De motieven tot de beoogde scholenfusie tussen De Jonge Helden en de Willem van Oranjeschool zijn reeds verwoord in paragraaf 1.1 namelijk:

- het feit dat de gebouwen van de twee scholen gedateerd zijn (beide gebouwen dateren uit 1982) en op termijn niet meer voldoen aan de eisen die het onderwijs stelt;

- de beide scholen qua leerlingenaantal onder de opheffingsnorm zitten;
- de gemeente Enschede het beleid praktiseert, dat scholen onder de opheffingsnorm niet in aanmerking komen voor nieuwbouw;
- het behoud van bijzonder onderwijs voor de lange termijn in de wijk Helmerhoek;
- dat Stichting KOE en Stichting VCO in een proces van besturenfusie verkeren en voornemens zijn tot één bestuur voor rooms-katholiek, protestants-christelijk en interconfessioneel primair onderwijs te komen.

Conclusie: het is in de ogen van beide besturen gewenst te komen tot een samenvoeging van De Jonge Helden en Willem van Oranje per 1 augustus 2025, waarbinnen uiteraard rekening wordt gehouden met de onderwijskundige doelstellingen van de beide scholen. Het proces van scholenfusie en integratie van schoolbeleid is op deze datum zeker niet afgerond. De eerste jaren na fusiedatum zal er nog veel werk moeten worden verzet en een nieuwe schoolcultuur worden gevormd. De teams zijn enthousiast om hier de schouders onder te zetten, de gefuseerde school te laten bloeien en van kwalitatief hoog niveau te laten zijn. Door in 2025 te fuseren is de school ook beter voorbereid op de nieuwbouw waar men naar uit ziet en is de invloed op het bouwproces en -resultaat ook groter dan wanneer gewacht wordt met fuseren tot de nieuwbouw gereed is.

1.4 Alternatieven voor de fusie

Realistische alternatieven voor de beoogde scholenfusie zijn niet voorhanden. De beide scholen liggen naast elkaar, zijn al burens. Door middel van deze fusie blijft er aanbod bestaan van rooms-katholiek en protestants-christelijk basisonderwijs (lees interconfessioneel) voor kinderen in de wijk Helmerhoek in Enschede Zuid. Bovendien past de scholenfusie uitstekend bij de visie die de besturen van Stichting KOE en Stichting VCO hebben om al hun scholen onder te brengen in één stichting, met als doel het voortbestaan en borgen van het rooms-katholiek, protestants-christelijk en interconfessioneel primair onderwijs in de regio Enschede en omstreken.

1.5 Te bereiken (gekwantificeerde) doelen van de fusie

Het doel van de voorgenomen scholenfusie is om kwalitatief goed en interconfessioneel onderwijs te blijven bieden voor de langere termijn, gehuisvest in een modern schoolgebouw dat voldoet aan de eisen van de tijd, zorg voor personeel en een efficiënte en effectieve inzet van middelen en een eenduidige aansturing van de fusieschool en het daaraan verbonden personeel.

Het belangrijkste effect van de keuze van de colleges van bestuur van KOE en VCO moet zijn dat de kinderen een school kunnen bezoeken, die kwalitatief hoogwaardig interconfessioneel onderwijs biedt. De fusieschool dient de continuïteit te waarborgen en moet tevens onderwijsinhoudelijk en financieel goede resultaten laten zien. Dit is eenvoudiger te realiseren in één school van rond de 250 leerlingen dan in twee kleine basisscholen.

De fusie tussen De Jonge Helden en de Willem van Oranjeschool garandeert deze continuïteit. Voor alle kinderen, wiens ouders de keuze voor ons soort onderwijs maken, is in Helmerhoek goed bereikbaar rooms-katholiek en protestants-christelijk (lees: interconfessioneel) onderwijs mogelijk. Dit is nu al zo en wordt na de scholenfusie in een hopelijk zo snel mogelijk te realiseren nieuw, modern en goed geoutilleerd schoolgebouw, voortgezet.

2. Communicatie over de fusie

2.1 Wijze waarop medezeggenschapsraden zijn en worden betrokken

De beide medezeggenschapsraden van de scholen zijn vanaf het begin van het schooljaar 2023-2024, nadat het voorgenomen besluit door de colleges van bestuur genomen was, officieel geïnformeerd. Het door de colleges van bestuur voorgenomen besluit tot het instellen van een onderzoek naar de gevolgen van een eventuele scholenfusie is aan de beide medezeggenschapsraden voorgelegd en hun zienswijze is gevraagd en ook gegeven.

De medezeggenschapsraden hebben vragen gesteld, waarover inhoudelijk gesproken is met de directeuren.

In overleg en samenspraak met de MR's is vorm en inhoud gegeven aan een ouderinformatieavond op 30 september 2024 en is in samenspraak met de medezeggenschapsraden een ouderraadpleging onder de ouders van beide scholen gehouden.

Daarnaast is de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) van KOE en die van VCO door de respectievelijke colleges van bestuur over hun voornemen om de beide scholen te fuseren per 1 augustus 2025 op de hoogte gesteld.

2.2 Wijze waarop de raad van toezicht is en wordt betrokken

De beide raden van toezicht van KOE en VCO zijn op de hoogte gesteld van het voornemen om beide scholen samen te voegen per 1 augustus 2025. Zij delen het standpunt van hun college van bestuur. Tijdens elke vergadering van beide raden van toezicht wordt het fusieproces geagendeerd en mondeling verslag van de stand van zaken gedaan.

2.3 Wijze waarop personeel, ouders en leerlingen zijn en worden betrokken

- Personeel: Er zijn in de loop van het schooljaar 2023-2024 op beide scholen voorlichtingsbijeenkomsten gehouden voor het personeel, waarin het voorgenomen besluit is gedeeld en toegelicht, het te lopen proces is uiteengezet en waar gelegenheid was tot het stellen van vragen en het ventileren van meningen. Verder wordt het personeel via de directies van beide scholen op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in het fusieproces.
- Ouders: Op 4 oktober 2023 zijn de ouders van beide scholen voor de eerste keer geïnformeerd over het voornemen tot fusie tussen de beide scholen. Uiteraard werd aan de ouders de gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen.
Er is een ouderraadpleging georganiseerd conform artikel 15, lid 3 van de Wet medezeggenschap op scholen (WMS). Van vlak voor de Kerstvakantie 2024 tot en met 10 januari 2025 is bij De Jonge Helden en bij de Willem van Oranjeschool de gelegenheid geweest voor alle ouders om een (digitale) enquête in te vullen met vragen, die gezamenlijk tussen de schoolleidingen en de twee MR's waren opgesteld.
Ouders ontvangen periodiek een nieuwsbrief met daarin de vorderingen in het proces.
- Leerlingen ontvangen incidenteel en waar nodig informatie van de groepsleerkrachten en mogelijk via hun ouders. Naarmate het proces vordert, zullen de leerlingen meer betrokken worden.

2.4 Wijze waarop externe belanghebbenden zijn en worden betrokken

De gemeente Enschede, het samenwerkingsverband Passend Onderwijs, collega-schoolbesturen in de regio en andere relevante belanghebbenden worden schriftelijk geïnformeerd over de voorgenomen scholenfusie. Stakeholders die een administratieve, organisatorische relatie met de scholen hebben worden door de beide colleges van bestuur geïnformeerd. Dit geldt ook voor leveranciers en andere dienstverleners, relaties en uitvoeringsorganisaties.

3. Gevolgen voor het personeel, de ouders en de leerlingen en borging van de menselijke maat

3.1 Omvang en organisatie van de rechtspersoon na fusie

De scholenfusie heeft geen grote consequenties voor Stichting KOE, waar De Jonge Helden onder valt en ook niet voor Stichting VCO, waar de Willem van Oranjeschool onder valt. Zoals gezegd zijn beide stichtingen verwickeld in een proces van besturenfusie. Beide scholen behoren uiteindelijk tot hetzelfde bestuur. Mocht de scholenfusie eerder geëffectueerd zijn dan de fusie tussen de beide stichtingen, komt de fusieschool onder Stichting KOE te vallen.

Op schoolniveau zullen er geen grote consequenties zijn. Er vindt geen wijziging plaats in taken, bevoegdheden, rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken functionarissen op schoolniveau. Een mogelijke wijziging van de organisatiestructuur en besturingsfilosofie van het bevoegd gezag is een direct gevolg van de besturenfusie tussen KOE en VCO, maar niet van de scholenfusie tussen De Jonge Helden en Willem van Oranje. De fusieschool kan uiteraard maar één directeur hebben. De colleges van bestuur zullen een keuze uit één van de twee zittende schoolleiders moeten maken. Degene die geen directeur van de fusieschool wordt, zal een passende vervangende functie bij één van de schoolbesturen c.q. het gefuseerde schoolbestuur worden aangeboden.

3.2 Gevolgen van de fusie voor de overzichtelijkheid op locatieniveau

De fusie zal geen gevolgen hebben voor de overzichtelijkheid op locatieniveau. De twee scholen zullen fuseren tot één school en zullen na realisatie van de nieuwbouw gehuisvest worden in een mooi en goed geoutilleerd schoolgebouw op de huidige locatie in de wijk Helmerhoek.

3.3. Gevolgen van de fusie voor de betrokkenheid van het personeel, de leerlingen en de ouders

De fusie zal plaatsvinden per 1 augustus 2025. De betrokkenheid van personeel wijzigt daarmee inhoudelijk niet. Het personeel van de fusieschool werkt aan het beste onderwijs voor alle leerlingen van voorheen De Jonge Helden en de Willem van Oranjeschool en kan dit ten volle blijven uitvoeren in de fusieschool. Het personeel heeft inspraak in de eigen schoolontwikkeling en kan via de reguliere inspraakorganen (bouw- en teamvergaderingen en vergaderingen van de (personeelsgeleding) van de medezeggenschapsraad) inspraak blijven houden in de koers en de kwaliteit van de fusieschool.

Dit geldt ook voor de ouders. Ouders kunnen, net als personeelsleden in de medezeggenschapsraad participeren en hebben via de ouderraad de mogelijkheid om in de school specifieke ondersteuning te organiseren. De toegankelijkheid van de school voor de ouders en de leerlingen wijzigt, zoals gezegd, niet. Het uiteindelijke doel is om als fusieschool op zorgvuldige wijze naar één sterke schoolorganisatie toe te groeien. De eigenlijke integratie neemt tijd in beslag, de eerste pakweg twee jaar na de fusiedatum zal hiermee gemoeid zijn, maar is ook een geschikte tijd om zich voor te bereiden op de vormgeving en inrichting van de nieuwbouw. De fusie is dan achter de rug en de focus kan geheel liggen op het nieuwe schoolgebouw en de onderwijsvisie die erin tot uitdrukking gebracht moet worden.

3.4 Medezeggenschap

Het voornemen bestaat om de medezeggenschapsraad van de fusieschool in aanvang te formeren uit de optelsom van de leden van de beide huidige medezeggenschapsraden. Op deze wijze wordt de inbreng vanuit beide scholen het beste geborgd en is de continuïteit van MR-beleid zeker gesteld. Na verloop van tijd kunnen verkiezingen voor een nieuwe MR worden gehouden en moet een nieuw medezeggenschapsstatuut en -reglement worden vastgesteld, waarin ook de gewenste omvang van de MR wordt opgenomen.

3.5 Gevolgen voor voorzieningen

De voorgenomen scholenfusie heeft geen grote impact op de organisatie van het onderwijs op schoolniveau. Dit geldt in mindere mate voor de bedrijfsvoering. Omdat de besturen werken aan een bestuurlijke eenwording van de beide organisaties zal op dit gebied het nodige veranderen. De administratieve systemen van KOE zullen grotendeels de administratieve en ICT-systemen van de nieuw te bouwen gefuseerde organisatie blijven. Dit geldt waarschijnlijk ook voor de verdere bedrijfsvoering. Dat betekent dat onder andere de personeels- en salarisadministratie, en de financiële administratie ongewijzigd blijven. Het onderhoud van gebouwen blijft georganiseerd zoals voor de fusie. Lopende mantelcontracten, zoals op het terrein van de bedrijfsarts/ arbodienstverlening, BHV, leermiddelen en ICT-ondersteuning zullen worden voortgezet totdat de looptijd ervan expireert. In het kader van de bestuurlijke fusie zullen keuzes moeten worden gemaakt, die op dit moment in deze FER van de scholenfusie tussen De Jonge Helden en Willem van Oranje nog niet aan te geven zijn.

Ook de ondersteuning vanuit het bestuurskantoor is momenteel onderwerp van gesprek. Er zijn nu nog twee ondersteunende apparaten, die van KOE en die van de VCO, die per datum van besturenfusie zullen worden samengevoegd. De beide scholen en het personeel zijn bekend met de huidige ondersteuning vanuit het eigen bestuurskantoor en de specifieke ondersteuning op het gebied van onderwijs, HR en bedrijfsvoering (financiën, huisvesting en ICT). Hiervoor zal een deels nieuw aanbod worden gecreëerd vanaf de bestuurlijke eenwording.

Er zijn geen veranderingen te verwachten in de aansluiting bij de bekende (jeugd)zorginstellingen of het samenwerkingsverband Passend Onderwijs.

3.6 Gevolgen voor onderwijs en kwaliteit

Onderstaand is een samenvatting van de uitkomst van het onderzoek naar de gevolgen voor het onderwijs en kwaliteit weergegeven.

Onderwijskundig beleid en kwaliteitsbeleid

De Jonge Helden en Willem van Oranje hebben elk een eigen schoolplan en jaarplan, waarbij de afgelopen jaren op een aantal gebieden is samengewerkt en scholing gevolgd is. De beide schoolplannen zijn gerelateerd aan het strategisch beleidsplan van Stichting KOE. Onderwijs en kwaliteitsbeleid is daar een onderdeel van. De fusieschool krijgt uiteraard een eigen school- en jaarplan. Beide scholen hanteren hetzelfde leerlingvolgsysteem ParnasSys.

Zorgbeleid

De Jonge Helden en Willem van Oranje hebben elk een eigen zorgbeleid, maar wel binnen de kaders van het (zelfde) samenwerkingsverband. Beide scholen hebben ieder een eigen intern begeleider c.q. kwaliteitscoördinator. Ook zijn er andersoortige specialisten binnen beide scholen aanwezig.

Passend onderwijs

De visie van Stichting KOE en Stichting VCO is dat alle kinderen een zo passend mogelijke plek verdienen in het onderwijs. Onderwijs dat leerlingen uitdaagt, dat uitgaat van hun mogelijkheden en rekening houdt met hun beperkingen. Kinderen gaan, als het kan, thuis nabij naar het regulier onderwijs. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving. Als leerlingen ondersteuning nodig hebben, wordt dat georganiseerd, als het even kan op de reguliere basisschool. Bijvoorbeeld middels extra begeleiding of aangepast lesmateriaal. Als onderwijs op een speciale (basis)school nodig is, is dat ook mogelijk.

De Jonge Helden en Willem van Oranje verantwoorden hun basisondersteuning, het ondersteuningsprofiel en de besteding van de middelen passend onderwijs. De fusieschool zal zorgdragen dat de ondersteuningsprofielen van beide scholen worden samengevoegd.

Sociale veiligheid

Beide scholen hebben een eigen visie en beleid op sociale veiligheid. Er zijn veel overeenkomsten. Beide scholen hanteren een schoolspecifieke methode met een eigen uitwerking hiervan per school. Er zal voor één methode gekozen moeten worden.

Onderwijsinspectie

De fusie tussen De Jonge Helden en Willem van Oranje brengt geen verandering in de manier waarop de inspectie met het toetsingskader naar het onderwijs kijkt.

Voor de volledige tekst van het onderzoek van de werkgroep Onderwijs & Kwaliteit verwijzen we naar bijlage 1 bij deze FER.

3.7 Gevolgen voor identiteit

Een onderzoek naar scholenfusie vraagt om een gedegen blik op identiteit. Het betreft een samenvoeging tussen een katholieke school en een christelijke school. De oorsprong van beide scholen is van waarde voor het onderzoek naar een passende nieuwe identiteit.

Identiteit is alles wat een school tot die school maakt. Het pedagogisch klimaat, de vormgeving van de onderwijsvisie, het contact met de ouders, op welke wijze leerkrachten samenwerken en hoe de directie leidinggeeft zijn merkbare elementen hiervan. De identiteit komt dus op allerlei gebieden tot uiting in de school en heel specifiek in dat deel van het onderwijsprogramma waarin levensbeschouwelijk onderwijs centraal staat. De werkwijze die gekozen wordt moet passen bij de uitgangspunten van de school. De fusieschool heeft de interconfessionele identiteit

Interconfessioneel betekent dat wij uitgaan van het gemeenschappelijke geloofsgoed van zowel de katholieke als de christelijke traditie. Vanuit onze waarden *verbinding*, *respect*, *veiligheid* en *verantwoordelijkheid* is er waardering voor ieders inbreng, voor dialoog en verschil.

Met name de leerkrachten vormen de verbinding tussen de nieuw ontwikkelde beschreven professionele identiteit en de geleefde identiteit op klas- en schoolniveau. Ze conformeren zich aan waar de school voor staat en willen vanuit hun eigen persoonlijke identiteit een bijdrage leveren aan de levensbeschouwelijke identiteit.

We realiseren ons dat het proces om te komen tot een nieuw gezamenlijk perspectief op levensbeschouwelijk onderwijs zorgvuldigheid en tijd behoeft. We streven een school na die beide denominaties van de te fuseren scholen weet te waarderen en te borgen en tegelijkertijd een verrijking weet te bieden aan onze kinderen en de samenleving.

Voor de volledige tekst van het onderzoek van de werkgroep Identiteit verwijzen we naar bijlage 2 bij deze FER.

3.8. Gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid

Na de fusiedatum zal het stichtingsbrede personeelsbeleid van Stichting KOE van toepassing zijn op de fusieschool. De CAO-primair onderwijs blijft van toepassing op het voltallige personeel.

Door de colleges van bestuur is toegezegd dat er geen sprake van afvloeiing zal zijn als gevolg van deze fusie. Benodigde middelen worden aan de fusieschool toegekend om het zittende personeel met een vast contract op de fusieschool te blijven continueren. De medewerkers met een tijdelijke arbeidsovereenkomst, die naar tevredenheid functioneren, krijgen van het college van bestuur een vaste aanstelling met ingang van het schooljaar 2025-2026 of worden wanneer de fusieschool geen formatieruimte beschikbaar heeft bij voorrang geplaatst op een andere school van Stichting KOE.

Wanneer een andere ontwikkeling in de fusieschool zorgt voor boventalligheid van personeel, kan in de toekomst wel sprake zijn van gedwongen afvloeiing. Er zal een nieuwe afvloeiingslijst samengesteld worden voor de fusieschool, hoewel afvloeiing ten principale plaatsvindt op bestuursniveau.

Stichtingsbreed is sprake van vacatures en voldoende natuurlijk verloop vanwege vrijwillige mobiliteit onder het personeel, waardoor gedwongen ontslag waarschijnlijk niet aan de orde is.

Wanneer er onverhoopt toch sprake is van afvloeiing van het personeel geldt artikel 10.5 van de vigerende CAO- PO 2024-2025 en zal het overplaatsingsbeleid van Stichting KOE van toepassing zijn. Bij overplaatsing zal het bestuur allereerst kijken naar mobiliteit op basis van vrijwilligheid.

Het voeren van Decentraal georganiseerd Overleg (DGO) met de vakbonden, wat verplicht is bij fusie van scholen, zal in het voorjaar van 2025 plaatsvinden tegelijkertijd met het DGO over de voorgenomen besturenfusie tussen Stichting KOE en Stichting VCO Oost-Nederland.

Voor de volledige tekst van het onderzoek van de werkgroep Personeel & Organisatie verwijzen we naar bijlage 3 bij deze FER.

4. Effecten van de fusie op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid

4.1. Effecten van de fusie op de keuzevrijheid

Door de voorgenomen scholenfusie zal er geen noemenswaardige wijziging optreden in de omvang van het rooms-katholieke en protestants-christelijke aanbod voor ouders van basisschoolleerlingen in Enschede. De fusieschool is een interconfessionele basisschool. Er is straks, na realisatie van de nieuwbouw nog maar één schoolgebouw. Het voedingsgebied van beide scholen overlapt elkaar vrijwel volledig. De fusie zal daar geen verandering in brengen. Er ontstaat één kwalitatief goede school voor rooms-katholiek en protestants-christelijk (lees: interconfessioneel) basisonderwijs met goede voorzieningen, gehuisvest in een modern schoolgebouw.

Omdat beide huidige scholen hetzelfde leerstofjaarklassysteem hanteren, zal er in het keuzeaanbod met betrekking tot de pedagogisch/didactische aanpak ook geen noemenswaardige wijziging optreden.

4.2. Effecten van de fusie op de diversiteit

De basisscholen De Jonge Helden en Willem van Oranje werken vanuit de rooms-katholieke respectievelijk de protestants-christelijke identiteit (na de fusie vanuit de interconfessionele identiteit) en hebben vergelijkbare onderwijssystemen. De diversiteit van het onderwijs blijft voldoende geborgd in Enschede. Er zijn scholen van verschillende denominaties binnen Enschede, zowel openbaar als bijzonder onderwijs: protestants-christelijk, rooms-katholiek, algemeen bijzonder, islamitisch, gereformeerd en reformatorisch. De keuzevrijheid voor ouders zal door de onderhavige fusie niet wijzigen. Zoals gezegd krijgt de fusieschool de interconfessionele identiteit.

4.3. Effecten van de fusie op de spreiding van onderwijsvoorzieningen in de regio

De scholenfusie heeft geen invloed op de spreiding van de bestaande onderwijsvoorzieningen in de regio. Het huidige keuzenpalet blijft immers vrijwel intact.

5. Baten en lasten voor en na de fusie

5.1. Algemeen

De Jonge Helden en Willem van Oranje, zitten met het leerlingenaantal beide onder de opheffingsnorm van 137 leerlingen, zoals die voor Enschede geldt. De Jonge Helden had op 1 oktober 2024 125 leerlingen en de Willem van Oranjeschool 102.

Hierbij volgt de financiële kant van de samenvoeging van twee scholen tot één nieuwe school en de gevolgen voor de Rijksbijdragen en de onderhoudskosten. Eind 2024 is een fusierapportage per 1 augustus 2025 opgesteld. Deze is als bijlage 4 toegevoegd. Hierbij is ook een inschatting van de benodigde formatie na fusie t.o.v. de huidige situatie gemaakt. Voorzichtige conclusie is dat de afname van rijksmiddelen kan worden opgevangen door effectievere groepsindelingen en een beperking van de hoeveelheid benodigde ambulante. In hoeverre hierdoor nog ruimte ontstaat voor extra formatieve wensen zal nader moeten worden onderzocht.

Op huisvestingsgebied zal één nieuw gebouw zonder twijfel leiden tot lagere onderhouds- en exploitatiekosten. De hoogte en impact hiervan kan nog niet worden bepaald, aangezien er nog geen keuze is gemaakt tussen nieuwbouw of renovatie en het bij eventuele nieuwbouw nog totaal niet duidelijk is hoe groot het nieuwe gebouw wordt, wat er qua installaties gaat gebeuren en wat de gevolgen voor de energiekosten zullen zijn. Wel dient rekening te worden gehouden met een mogelijke 8% bijdrage vanuit het schoolbestuur bij de nieuwbouw (zoals onder voorwaarden is opgenomen in het IHP). Dit zal voor KOE/VCO samen omgerekend om ruim € 350.000 gaan op basis van de begrote investeringskosten uit het IHP. Met het huidige prijsniveau zal dit eerder richting € 450.000 gaan. Op huisvestingsgebied kan verder nog niet veel worden gezegd. Daarbij zijn we in eerste instantie afhankelijk van ruimtelijke onderzoeken van de gemeente en de keuze voor nieuwbouw c.q. renovatie.

5.2. Financiën

Bij de éénmalige kosten bekijken we alleen de inhuur van Verus. De extra inzet van het team en de beide bestuurskantoren wordt buiten beschouwing gelaten. Kosten Verus bedragen € 16.000 op basis van de uitgebrachte offerte. Er is nog geen berekening gemaakt van mogelijke extra kosten zoals nieuw logo met alles wat erbij hoort.

Uiteraard zullen er nog (veel) meer éénmalige kosten volgen, maar die zijn niet direct het gevolg van de fusie, maar vooral van de éénmalige kosten van het nieuwe gebouw. Denk hierbij aan inrichting, speeltoestellen etc. Beide scholen dragen jaarlijks voor € 25.000 tot € 30.000 bij aan de dekking van het bestuurskantoor. Bij KOE gaat het om € 240 per leerling (prijsspeil 2025) en bij VCO zal dit naar verwachting ongeveer hetzelfde zijn.

Beide scholen hebben langlopende verplichtingen, waaronder energiecontracten, ObT, multifunctionals, schoonmaak etc. Contracten kunnen worden meegenomen of naar beneden worden bijgesteld.

Personele verplichtingen kunnen door de fusiecompensatiemiddelen 1-2 jaar gecontinueerd worden. Echter zal de nieuwe school uiteindelijk draaien met minder groepen dan dat de twee scholen nu bij elkaar opgeteld hebben en er zal minder directie en wellicht OOP nodig zijn. Er is geen (aantoonbare) financiële meerwaarde vanuit het oogpunt van financiën van samenvoeging van de scholen. Dit komt vooral door het wegvallen van 2x de kleine scholentoeslag en 1x de vaste voet voor een brinnummer. In bijlage 4 is de berekening opgenomen waaruit blijkt dat bij gelijkblijvende leerlingaantallen er na de fusie structureel € 236.000 minder vanuit het Rijk zal worden ontvangen.

Er is wel recht op een samenvoegingscompensatie. Deze bedraagt het eerste kalenderjaar 100% van de financiële teruggang in middelen en het tweede jaar 50% (voorwaarde is wel dat minimaal 25% van de leerlingen van beide scholen mee overgaan naar de fusieschool). Daarna ontvangt de nieuwe school dus jaarlijks ruim € 236.000 minder dan de twee scholen samen in de huidige situatie. Omgerekend is dat ongeveer 2,5 fte leerkracht. We denken dat door effectieve indeling van groepen en minder ambulante er een besparing van 2,5 fte leerkracht gerealiseerd kan worden.

Een risico ligt in het feit dat de dekking voor het bestuurskantoor en in mindere mate voor de bovenscholse kosten bij één stichting zal wegvallen. Verder denken we vooral in kansen waarbij nieuwbouw bijvoorbeeld vaak een (tijdelijke) aanzuigende werking heeft op leerlingen.

5.3. Huisvesting

Het is moeilijk om de harde gevolgen van de nieuwbouw in kaart te brengen in relatie tot de huidige gebouwen, het MOP en de voorziening groot onderhoud. Dit laatste, omdat VCO niet werkt met een onderhoudsvoorziening en het systeem van investeren en afschrijven hanteert. KOE moet de keuze nog maken tussen deze twee varianten van het verwerken van groot onderhoud. Wat wel zeker is dat bij nieuwbouw volgens afspraken vanuit het IHP een bijdrage van de schoolbesturen wordt gevraagd van ongeveer 8%. Dit om het ambitieniveau van BENG naar ENG te krijgen. Dit zal omgerekend om enkele honderdduizenden euro's gaan. Dit zou terugverdiend moeten worden door lagere/geen energiekosten en lagere onderhoudskosten. Beide gebouwen zijn verouderd en bij De Jonge Helden zit er bijvoorbeeld nog volledig enkel glas. Dit, in combinatie met de verplichte aansluiting op de stadsverwarming, zorgt voor buitensporig hoge energiekosten op dit moment. De verwachting is dat één nieuwe locatie tot veel lagere onderhouds- en exploitatiekosten zal leiden, waarmee er meer geld overblijft voor schoolzaken als ICT en leermiddelen.

Risico voor de nieuwbouwschool betreft het mogelijk niet kunnen krijgen van een grootverbruik aansluiting voor elektra, waardoor de verplichte aansluiting op de stadsverwarming blijft bestaan. Dit is echter een landelijk probleem. Hoe de situatie in Enschede en specifiek in Helmerhoek exact zit is op dit moment niet duidelijk. Een tweede risico is dat nu de gemeente niet bouwt voor scholen onder de opheffingsnorm en hiervoor een fusie noodzakelijk is, er door de gemeente bij de nieuwbouwschool slechts 1x in plaats van 2x een vaste voet in de bouwkosten zal worden gehanteerd. Dit scheelt budget in de nieuwbouw. Samen met CNB gaan we een kernpuntennotitie maken met eerste aanbevelingen en advies over intentieovereenkomst als fasedocument, waarin dit een belangrijk onderwerp voor de schoolbesturen zal zijn. Voor het project Helmerhoek, maar zeker ook voor alle volgende projecten van nieuwbouw.

We hebben voor nu geen aanbevelingen voor de nieuwbouw. De gemeente heeft verschillende onderzoeken gedaan m.b.t. locatie en schaalgrootte. Daarnaast hebben de scholen een visie op het nieuwe gebouw en het onderwijs gemaakt met behulp van M3V. Deze moeten nog worden samengevoegd om te komen tot een goed gebouw voor de gebruikers, op de juiste plek en met de juiste voorzieningen voor de wijk. Hierbij liggen zowel nieuwbouw als renovatie op tafel. Hopelijk zal de definitieve keuze hiervoor de komende maanden zijn beslag gaan krijgen. Hierbij spelen de financiële middelen van de gemeente een grote rol.

Na de fusie, moet één BRIN-nummer worden teruggegeven. Hierdoor ontvangt het bevoegd gezag slechts voor één locatie deze vaste voet. Hiertegenover staan dat de huisvestingslasten lager worden, vanwege het teruggeven van een BRIN-nummer aan de gemeente. Gekozen wordt voor het handhaven van het BRIN-nummer van De Jonge Helden.

Voor de volledige tekst van het onderzoek van de werkgroep Financiën & Huisvesting verwijzen we naar bijlage 4 bij deze FER.

6. Evaluatie van de fusie

6.1. Evaluatie van de fusie

De wijze van evalueren en vaststellen of de doelen van de fusie zijn bereikt en welke effecten in bijvoorbeeld de leerlingstromen (belangstellingspercentage) als gevolg van de scholenfusie zijn opgetreden, zal gedurende de eerste jaren na de fusiedatum worden gemonitord. Veel zal afhangen van de manier waarop het meerjarenperspectief invulling gaat krijgen. Het college van bestuur van Stichting KOE en de directie van de fusieschool, in samenspraak met de medezeggenschapsraad, zullen de voortgang van de integratie en de vorderingen die gemaakt worden nauwlettend blijven volgen en ook bijsturen indien daartoe aanleiding is. De evaluatie van de fusie is onderdeel van een proces van voortschrijdende integratie, waarvoor in het eerste jaar van de fusie, schooljaar 2025-2026 een plan van aanpak zal worden opgesteld, dat zal worden besproken met de medezeggenschapsraad.

7. Advies gemeente

7.1. Advies van burgemeesters en wethouders

Inhoud van het advies van burgemeester en wethouders van de gemeente Enschede over de wenselijkheid van de voorgestelde fusie (brief t.z.t. invoegen).

8. instemming medezeggenschapsraden van De Jonge Helden en de Willem van Oranje

Schriftelijke instemming medezeggenschapsraden van De Jonge Helden en Willem van Oranje op grond van artikel 10, lid 1, sub h Wet medezeggenschap op scholen (brieven t.z.t. invoegen).

Bijlagen

1. Uitkomsten onderzoek werkgroep Onderwijs & Kwaliteit
2. Uitkomsten onderzoek werkgroep Identiteit
3. Uitkomsten onderzoek werkgroep Personeel & Organisatie
4. Uitkomsten onderzoek werkgroep Financiën & Huisvesting